1871. XVI. évfolyam. 208. szám. Vasárnap, deczember 3.

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési dij: Egész évre 12 ft, félévre 6 frt, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordaiutcza 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési dij: öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdij. — Hirdetések felvétetnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Király-utcza 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Voglernél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent

Nyilttéri czikkek: sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. — Előfizetések s hirdetési dijak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Társadalmunk bajai

különös tekintettel

az öngyilkosságra.

DOBRÁNSZKY PÉTER,
jog- és bölcsészettudor, kir. jogtanártól.

V.

Nagyon kevés az végelemzésben, a mit eredetinek és egyéninek lehet az embernél nevezni. Egy porszem a hegyek között.

Ha tehát az embert vizsgáljuk, őt mindenekelőtt oly lénynek kell tekintenünk, mely a társadalom valamennyi beható okai alatt fejlődik és lesz azzá, a mi.[8])

Ezen álláspontról nézem és vizsgálom én az embert élete hullámzó mozzanataiban, midőn az öngyilkosság ellen óvszert keresek.

Az orvosok a betegség gyógyitásánál ugy járnak el, hogy mindenekelőtt igyekeznek kézre keriteni a baj okait és meghatározni magát a bajt, és miután a diagnosissal tisztában vannak, aztán látnak az orvosláshoz, mely az ártalmas okok eltávolitásában és a természetes rend helyreállitásában áll. Ezen eljárási módot követem én is.

Magát a gyarapodó társadalmi kórállapotot konstatáltuk — a mennyire lehetett — számokkal. Most az okokat kisértem meg elemezni, hogy végül gyógyszert ajánlhassak.

Feljebb egy tételt álliték fel, a melybe mint gyúpontba valamint minden okszál összefut, ugy onnan mindenfelé kisugárzik a társadalmi életbe. Azt állitám ugyanis, hogy a mai társadalom bajainak és közelebbről a fokozódó öngyilkosságnak két főoka van, az egyik az, hogy társadalmainknak nincs vallása, a másik még nagyobb ok, hogy nincs erkölcse. E tényt megint korunk felületes és mindenbe kapkodó félmüveltségéből magyarázom meg magamnak, mely annál veszedelmesebb, mert napjainkban a szakadatlan feltalálások és reformeszmék az élet minden ágában és terén oly versenyt és szerencsevadászatot idéznek elő, hogy igen sok pályázó agyonnyargalja magát; az erősebb és ravaszabb elgázolja a gyengét és együgyüt; bukások és mindennemü nyomor következnek be, melyek a **divatos** vallási és erkölcsi közöny mellett az elbukottat, a ki a hit vigaszát és felemelő hatalmát, és erkölcsi kötelmeit nem érti többé, a kétségbeesésbe hajtják. Ily körülmények között, a ragadó haladás szédítő ugrásaiban a legválságosabb **átmeneti állapotokat** éljük.

Az ifju egy pillanat alatt nagy, gazdag és tekintélyes akarna lenni és neki rohan a szerencse ragadó kerekének, a nélkül, hogy magát kellőleg felszerelte és begyakorolta volna a végzetes munkára, innen aztán, hogy az a kerék annyit összetör és elgázol. A korosabbak sokszor alig tudnak megválni a szivökhöz nőtt hagyományoktól, mig más részről az uj eszmék és javitások hatalma őket is hódolni készti, a miből a mult és jelen közötti makacs ellentét támad sokszor oly kábitó és összezuzó erővel, hogy az engedni és nyulni nem tudó vastermészetek összetörnek, és a helyett, hogy az ellentétek mélységét áthidalni vagy kiegyenliteni tudnák, és maguknak utat nyitnának az átmenetelre egyik partról a másikra — a multból ajelenbe, a helyett régi módra járnak tovább és magukat az ellentétek áthidalatlan örvényébe temetik.

Korunknak nem a vasra, mely törik, hanem az aczélra, mely hajlik, van szüksége. Az a kedély, mely nem ruganyos és nincs előkészülve a rohamosan változó társadalmi időjárásokra, azok áldásai- és csapásaira egyaránt, megtörik.

Ez a mai átlagos társadalmi állapotok természete, melyet a kivételek jelentéktelen sulya nem hazudtolhat meg.

Azt mondám, hogy társadalmainknak valójában véve nincs vallása. Vagy, ha tetszik, annyi a vallás, a hány az egyén, a mi más szavakkal annyit tesz, hogy nincs positiv és gyakorlati vallás. E tény nem szorul bizonyitásra azok előtt, kik az életet észlelni és elemezni szeretik.

Ellenzőim talán azt vetik szememre, hogy tekinteten kivül hagyom napjaink folytonos küzdelmeit a lelkiismeretszabadságért — a lelkiismeret vallásáért. Ellenkezőleg, én e lelkes küzdelmekre nagy sulyt fektetek, de nem **jelen** eredményeikért, hanem mert **jövőt** látok bennök.

A jelen állapotok között, midőn egy felületes és álmiveltség minden nagy és nemes eszmének csak a külmázától engedi magát csábittatni és a légkört nagy szavak üdvtelen lidérczeivel tölti meg, melyeknek összezuzó nyomása alatt szenved a modern társadalom, ilyen állapotok között épen a hitbeli küzdelmeket nemcsak terméketleneknek, hanem áldástalanoknak tartom. Mert ma a legszentebb eszméket és dolgokot üzérkedés tárgyává tehetik. Hisz annyi üres hang, annyi reklám, annyi agyrém egy-egy időben sem volt, mint a maiban. És ha mindez csak meddő piaczi lárma maradna, még hagyján! E század és napjaink hullahalmai azonban másról tanuskodnak.

A jámbor és józan népnek, melynek annyira aggályos lelkiismerete volt és a roszat büntető istenség kezétől ugy remegett, ma csak egy divatos szót kell kimondani, és kész, hogy gyujtson, raboljon és nyaktilót emeljen, mindezért a lelkiismeret nem marja többé. Miért? — Mert nincs a kitől tartson. Isten helyett üzér-jelszók és hangzatos szólamok vannak a zászlókra irva. **Isten — ma nem divat!**

Csoda-e, ha a népnek is nyilik valahára a szeme, és keblében a legelső ébredés az, hogy **hitetlenné** lesz akkor, midőn igen sokan, a kiktől eddig tanult és tanulhatna, vajmi gyakran megcsalják és a legaljasabb czélok eszközéül használják? Mély jelentőség fekszik abban, ha az egyszerü, de erős nép azt mondja: már a papnak sem hiszek többet. Ha a nép kedélyére a tanitó-közegeknek többé nincs hatásuk, ha a nép bizalmát és hitét veszti és mindenben, a mi körötte van, csak ellenségét látja, mely ellen természetesen ellenséges érzelmeket táplál: ez annyit tesz, hogy felszabadul a bün, felüti fejét a társadalmi nyomor, — hütlenné lesz a szolga ura, a munkás a munkaadó, a polgár az állam, a gyermek a szülék iránt.

E hitetlenség- és hütlenségben kell a mai társadalmi bajok gyökereit keresni. Eget-földet igérnek a népnek, de beváltani senki sem tudja és akarja, a nép akkor tér magához, mikor már vérig zsarolva és kizsebelve van, és magához térése egy rémes csalódás. Megcsalva és meggyalázva egyszerre, és mégis bizalmat meg hitet követelni tőle legalább is természet ellen való dolog.

Ekként neveli fel a bünös társadalom ma hitetlenné a népet, és beoltja a kiirtott lelkiismeret helyére a harag és bosszu érzetét önnönmaga ellen. A ki e tény felett kételkedik, ám álljon szóba a panaszkodó, fenyegető és minden ellen összeesküdt néppel. Mély meggyőződésem, hogy azon szörnyüségek, melyekre napjaink történetében a nép, főkép az u. n. munkásosztály vetemedik bizonyos társadalmi és közgazdászati jelszók czége alatt (munkásmozgalmak, strike-ok, kommunisták) nagy részben az isten és emberek iránt megrendült, vagy egészen kiveszett hittel vannak okozatos kapcsolatban. Hiszen a papok, a vallás és hit bajnokai ellen az elkeseredés és üldözés a pogányság legvadabb századaiban dokumentálta magát hasonló rémtettekben, mint ma. (Darboy érsek, a dominikánusok, más papok és apáczák lemészárlása Párisban, de a papság és intézményei ellen mindenütt dühöngő elkeseredés napjaink legborzasztóbb tényei közé tartozik.) Ilyen a hit állapota a társadalom gyökerénél — a népnél.

Hát az u. n. honoratiorok vagy az értelmiség hogy áll a htttel?

[8]) Quételet: sur l' homme . . . . . passim. — Max Werth: Handbuch des Bankwesens. 1—4. l.

Német lapok Andrássyról.

A „Köln'sche Ztg." constatálván, hogy a kérdéses sürgöny megegyez azzal, a mi neki Andrássy nézetei felől Pestről iratott, igy folytatja: „Andrássy szándékai teljesen békések. Nem akar, mint oly sok magyar, minden alkalmat felhasználni, hogy boszut állhasson Világosért. A Pontus-kérdés elintéztetett s Európa nem mutatkozott hajlandónak a magyar kivánalmak szerint egy kevéssé több mint formakérdés jogán erőszakos háboruba bocsátkozni Oroszország ellen. Annál kevésbé akarhatnak a hatalmak minden provocatió nélkül kikötni Oroszországgal.

Andrássy gróf tudja ezt, s az orosz követtel szemben a legbékésebben nyilatkozott. Hogy nyilatkozásai nem találkoztak hitetlenséggel, arról tanuskodik az orosz hivatalosak nyugodt hangja, jóllehet az is könnyen értheto, hogy Oroszországban egy magyarnak kineveztetése külügyminiszterré, eleintén bizalmatlanságot keltett. Igaz az, hogy a mit egy bécsi lap ir, hogy Ausztriának mindig ellen kellend állania Oroszország Konstantinápoly elfoglalására irányzott törekvéseinek. De mi által lenne bebizonyitható, vagy csak valószinüvé tehető, hogy a békeszerető II. Sándor czár, vagy kanczellárja Gortschakow azon politikát ujra kezdené, mely I-sö Miklóst romlására vitte. Reménünk lehet, hogy a keleti kérdés egyhamar nem fogja megzavarni nyugalmunkat, különösen, ha Törökország komolyan veszi a reformokat, s gondoskodik pénzügyének megtakaritások által való rendbeszedéséről."

A „Wanderer is átalánosságban csak helyeselheti Andrássy beköszöntőjét, s kiemelvén, hogy a békére nézve kedvező nyilatkozatot alig lehet, a ki kárhoztatná, azon passussaira helyez sulyt a köztudósitványnak, melyek a külpolitikával szemben, a belfejlődésre fektetnek fontosságot. „Ma — igy ir e lap — valóban minden állam szövetségese önmaga s nem nemzetközi szövetségek fognak a veszély órájában megvédeni, de az állam tulajdon ereje, polgárainak akarata. Ezt pedig a belbéke által érhetni el.

A „Tagespresse" vezérczikke csak részletezi Andrássy körtudósitványát, s annak minden pontjára nézve föltétlen helyeslését fejezi ki, s czikkét igy végzi be: „Uj külügyminiszterünk első föllépése e szerint határozottan szerencsésnek mondható. Helyeslésével fog az találkozni nem csak mind a két delegatió, de minden igaz osztrák részéről is. Csak egyet kivánunk: vajha Andrássy azon véleménye, hogy Európa minden államférfia ugy gondolkodik, mint ő, ép oly igaz legyen, mint a többi mind."

A „N. Fr. P." ugyanazt kivánja csak, mikor általánosságban helyesli Andrássy körtudósitványát, óhajtja hogy a többi hatalmak is hason nézetben legyenek. S ezt reméllí is, minthogy Olaszország, Anglia, Németország s a kelet politikája velünk egyez, Francziaország kimerült, s Oroszország még ma nem léphet föl. E lap szerint Andrássy helyzete sokkal kedvezőbb s könnyebben védhető lesz a külhatalmakkal, mint a monarchia belellenségeivel szemben.

Lapszemle.

A „P. Napló" helyén valónak találja, hogy Andrássy gróf mindjárt első köriratával széttépte a gyanusitások hálóját, melyet harczias szándékairól tervszerüen terjesztettek. E köriratban a külügyér még a győzelmes háborut is szerencsétlenségnek tartaná a birodalomra nézve, melynek terjeszkedése uj bonyodalmak folytatását képezné. A monárchiának belső consolidálódhatása végett időre és békére van szüksége. Ily nyilatkozatra bizonyára elhalt nem egy kétely mosolya.

Második czikkében a vasuti szerződés, mint minden pénzügyi vállalat alkalmával, csak ugy vél helyesen eljárhatni, ha a puskapor időelőtt el nem puffogtatik. — Nem tudja, ha a kamatbiztositásnál helyesb-e a most követni szándékolt mód? de annyi bizonyos, hogy az elsőbbségi kötvények mellett a consortiumra nézve a nyereség bizonyos. Legyen megóva az országnak is azon joga, hogy bizonyos feltételek alatt a káros üzlettől visszaléphessen.

A „Reform" az uj vasuti szerződés szerint épitendő jó pályák közé számitja a buda-szöny-bécsi vonalat. Ennek kiépitését, garantia nélkül 7—8 társulat is magára vállalna. A terv szerint második sorban 4—6 év mulva épülne. — A pest-zimonyi pályát elsőnek tüzte ki a kormány. De hogy vezeti! Pestről Szabadkáig egyenesen, hanem Szabadkától nem természetes utján Verbász, Ujvidék, Pétervárad, Karlovitznak, e népes és kereskedő városoknak; korántsem, inkább neki a Tiszának Becsénél, neki a Bégának Becskereknél, neki a Temesnek Pancsovánál s neki a Dunának Zimonynál! A másik kegyenecz-pálya a horvát hálózat. A Duna, Száva és Dráva közén hemzseg a vasut, az ember azt hinné, hogy ott vashámorok, rézbányák, kőszéntelepek, kikötők és gyárvárosok zsufolva találhatók. Pedig a vidéknek csak fája, buzája, marhája, bora és szilvája vagyon, gyéren szétszórt 670,000 lakossal akkora földön, mely nagyobb Szászországnál. — A három folyó gondoskodik az olcsó közlekedésről. Azt hinné az ember, hogy ezen vidéknek elég, ha fökereskedelmi városai összeköttetnek Pesttel és a tengerrel. — Ilyen kereskedő város Szlavoniában csak három van: Eszék, Zimony és Bród. Zimony Szerbiával és Ujvidékkel s Pesttel kereskedik, ezért kell neki a pesti vasut. — Bród Bosnyakországnak piacza, s kereskedik Eszékkel, tehát ezzel kötendő össze, s aztán innen már az alföldi vasut kedveért is végig kell épiteni a pályát a Száva gazdag völgyén Sziszekre. De ennyi a tulbuzgó vasuttervezőknek nem volt elég. Fölvétetett egy pálya Eszék-Zimony — vagy 25 mértföld — s aztán egy pálya Vinkovcze-Bród a Száva partján — 10 mf. — aztán egy pálya Eszék-Nasicze — 6 mf. — és Nasicze-Pozsega-Gradiska — 10 mf. — E pályák nagyobbrészt fölöslegesek, s mi több, nem czélirányosak. Legnagyobb áldozatba kerülnének a rosz pályák; a buda-esztergom-tolnai; a szathmár-némethi-kolozsvári: a szász-régen-brassói; az orsova-aradi; az arad-mezőhegyes-csongrád-szegedi.

A „St. Peterburgskija Viedomosti" polemizál de Laveleye Emil ellen, ki a „Revue des deux Mondes" czimü franczia folyóiratban a franczia-orosz szövetség mellett szót emelt, kilátásba helyezvén Oroszországnak a Dunát, meg a Dardanellák birtokát, ha Franciaországot elvesztett két tartományának visszafoglalásában segitendi. Az orosz lap megelégedéssel veszi tudomásul a franczia közvéleményben felmerült, Orosz

TÁRCZA.

Jókai Mór.

Schmidt Juliántól.

(Vége.)

Az öreg Kárpáthyval még különösebb az eset. Ez nőtlen; teméntelen vagyona unokaöcscsére szállana, a kit gyülöl és a ki őt ismételten halálosan megsérti. Hogy az örökségtől unokaöcsét megfossza, házasságra határozza magát; a hetven éves öreg, a ki e mellett kicsapongásai miatt teljesen ki van merülve, nőül vesz egy életvidor ifju nőt, ugyanazt, a kit unokaöcscse elcsábitni és ágyassává akart tenni. A nő egy ledér, megbélyegzett házból való, a ki azonban különös körülmények által szerencsés volt erényét tisztán megőrizni. Az öreg ur azonnal szenvedélyesen beleszeret, holott ennek egészen más eszményképe él szivében, éppen az a Rudolf, a kinek neje, fájdalom, most tőle szeretetét és hűségét kierőszakolja.

Ebből a helyzetből most már a legdőrébb dolgok származhatnának s a költő annak saját izlése szerint tragikus vagy komikus fordulatot adhatna, a nélkül hogy az olvasó előtt ez feltünő lenne. A költőnek azonban sikerül olvasóját most is egészen meglepni. Egy gyermek születik és ez által Abellinó az örökségtől elesik házasságtörés nincs, hanem minden jó rendben foly. A szerzőnek egy nehány közbeszurt megjegyzése által, a melyek ezen kimenetelt semmi esetre kitalálni nem engedik, a történelem oly kellemetlen izüvé lesz, hogy az ember minden egyebet inkább elnézne. Egyébaránt a történet az anyának és az öreg Kárpáthynak gyermekök születése után azonnal bekövetkezett halálával még nem ér véget; a gyermek törvényessége perlekedésnek és egy egészen uj regénynek lesz tárgyává.

Ez a regény „Kárpáthy Zoltán" szintén kitünnék egy nehány igen sikerült természeti leirás által; mindenek előtt gyönyörü az 1838-ik évi pesti árviz képe. A szerző azonban ezen regényében a Kárpáthy örökségérti perlekedés mellett, főfeladatául tüzte ecsetelni a magyar hazafiság lassankénti ébredését a nemzeti szinháznak 1837-ben történt megalapitásától kezdve, az 1840 és 1841-ki országgyüléseken át, egészen a forradalom ideig. Az országgyülés izgalmas napjait egészen láthatóvá teszi olvasói előtt; de én ugy találom, hogy az ő nemzeti párt humoristikus alakjai sokkal jobban kidomborulnak, mint az okos idealisták, a kik a haza jövőjeért munkálnak; Rudolf és Zoltán körülbelől ugy néznek ki, mint más hasonló nemes lelkü urak Bulwernél vagy akár Spielhagennél; ellenben az öreg, bolondos főispán, Tarnaváry, családjával s a veszekedő Dabroni Ede is oly alak, a mit az ember nem könnyen felejt el. A perfolyamnak annyiban szintén meg van érdeke, a mennyiben megismerteti velünk a magyar igazságszolgáltatás saját ágait; csakhogy igen kinosan hat, mivel csak nagy erőmegfeszitéssel határozhatjuk el magunkat arra, hogy a hős jogait t. i. az ő törvényesszármazását elhigyjük. A két gonosz lélek, a kik örökségéért meg akarják csalni, igen jól van festve; ezek kivitelében német befolyást vélek felfedezni; jelesen Ehrenthalra és Hippusra emlékeztetnek.

Nagyon is óhajtandó volna, hogy költőink jobb müveiből egyszer egy jó német kiadást rendezzünk. Erre egy magyarnak, ki a választást megteheti, egy németi róval kellene egyesülnie; az eddigi forditások a hihetetlenségig hibásak, hasonló dolog még soha sem fordult elő az egész forditási irodalomban. Én azt hiszem, hogy a magyar költőnek, daczára mindazon sikernek, a melyet müveivel hazájában kivivott magának, örömére fog szolgálni ha Németországban is ismertté lesz; mert a fődologban a magyarok a magok miveltségökben mégis csak reánk vannak utalva. Ha eddig a franczia befolyás volt nálok tulnyomó, ennek szintén meg volt a maga benső oka: a franczia irók általában a hatást jobban elő tudják idézni s éppen ezért oly nép előtt, a mely csak most kezdi magát lassanként kimivelni, vonzobbak, valamint a magyar nemes emberek előtt is a párisi életnek sokkal vonzobbnak kellett feltünni mint bármely német fővárosé, magát Bécset sem véve ki. A franczíák természetes rokonszenvvel viseltetnek azon nemzetek iránt, a melyekben van valami lovagias jellem és ezen rokonszenvőknek annál örömestebb kifejezést adnak, mivel jól tudják, hogy a magyarokra, lengyelekre, szerbekre stb. egykor még szükségök lehet. Bécsben ellenben a magyar embert, a ki a német nyelvet roszul beszélte, nevetség tárgyává tették, mi pedig nem is tudtunk rólok semmit: mivel Berlinbe csak ritkán tévedt egy-egy magyar. Mindez most megváltozott. A magyarok az utóbbi években tanusitott politikai magukartása által a bécsiek határozott becsülését kivivták, a Német-Ausztria érdekében beállott jelen válság alkalmával szintén nagy érdemet szereztek magoknak; mert az ő szavak volt döntő. Másfelől az utóbbi háboru által a magyarok is észrevehették, hogy a lovagiasság tekintetében a külszin gyakran csal; a német birodalom iszonyu győzelmek árán megalapitva, előttök is kézzel fogható jelenséggé lett és ezen birodalomért ők is nagyobb érdekeltséget fognak tanusitni a német nemzet iránt. És igy megtörténhetik, hogy az eddigi közönösség, sőt éppen idegenség helyébe az irodalomban ugy mint a politikában kölcsönösség áll be, mely mind két részre nézve jó gyümölcsöket fog teremni. h.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

országra nézve kedvező nézetfordulatot, szükségesnek találja azonban tartalék-gondolat nélkül kijelenteni, hogy csalatkoznak azon francziák kik Oroszországnak Fadejev tábornok képzelményei nyomán az osztrák és törökországi szlávokra vonatkozólag hóditó panszlavistikus politikát tulajdonitanak. A pétervári czikkiró teljes szivéből óhajtja a két nevezett birodalom közötti közeledést, de ennek ne szolgáljanak alapul hóditó czélok. Felhasználni Oroszországot mint eszközt — irja a Peterb. Viedomosti czikkének befejezéseül — hogy Franciaországnak a két elvesztett tartomány visszaszereztessék, ilyen kilátás hizeleghetne a franczia hazafiságnak; de Oroszországra nézve hasonló terv nem bir valami különös vonzerővel, és semmi esetre sem felel meg közvetlen érdekeinek, — mert egyelőre nem lehet tartani Germániával való komoly összeütközéstől.

A „Kol. Közl." eredeti távsürgönye.

Prága. A „Pokrok" közli Riegernek az orosz czárhoz intézett emlékiratát, melyben e hű cseh hazafi azt mutogatja, hogy a cseh uj alaptörvények elejtése első győzelme a pangermanismusnak a keleti kérdésben; Oroszországnak szemére hányja, hogy mit sem lenditett ez ügyben.

Cettinje. A „Cernagorac" irja: Szerbia és Montenegro orosz barátság által erősitve, támogatva, közösen léphetnek fel; közeli a Portával viselendő háboru kitörése, miután meg van már a támasz.

Brüssel. A zavargások megujultak. Tartományi küldöttségek érkeztek zászlósan. A helyőrséget és az ütegeket szaporitják.

Szt.-Pétervár. Az orosz militia (honvéd) 300 legio gyalogságból és 10—12 legio lovasságból fog állani, minden legio 1000 emberből álland, ezenkivül a partok oltalmára tengerész legiók és munkás legiók alakittatnak.

Legujabb táviratok.

Bécs, nov. 30. A „Tagblatt" szerint a birodalmi tanács decz. 27-kén fog megnyittatni. Megalakulása után az adóknak 3 hóra való folytonos beszedését fogná megszavazni, és erre január közepéig elnapolná magát. Több dalmatiai, istriai és görczi képviselő kinyilatkoztatá, hogy a bir. tanács munkálataiban csak tartózkodással veend részt. A krajnai képviselők megjelenése még kétes.

Brüssel, nov. 30. A polgármesternek egy ujabb proklamatiója felhivja a lakosságot, hogy a város becsületének érdekében tartozkodjék a manifestatióktól. A jelenlegi miniszterek hajlandók visszalépni a kormánytól, minélfogva felhivják politikai barátjaikat, hogy a kabinetnek Thomson által leendő megalakitását gyámolitsák.

Brüssel, nov. 30. A boulevardok megnyitási ünnepélye alkalmából a nyugalom fenntartása végett erélyes intézkedések tétettek. A király nem vett részt az ünnepélyen.

Brüssel, nov. 30. A franczia kormány megbizható emberek által szemmel tartatja Angolországban a bonapartistákat.

Brüssel, nov. 29. A követek kbmarájában kinyilatkoztatá Jakobs pénzügyminiszter, hogy a kormány Dedecker lemondását teljes egyetértéssel fogadta el. Hervyn minister egy interpéllatióra válaszolva, kinyilatkoztatá, hogy addig marad meg a belügyministerium élén, mig a kamara többsége bizalommal leend iránta. A kamara kijáratainál nagy néptömeg volt egybegyülve, mely Barrat és más szabadelvü követeket megéljenzé, és hangosan kivánta a ministerium elbocsáttatását.

Berlin, nov. 30. A Wolff-iroda jelenti: Ő felsége tengerészetéből nehány hajó szolgálatra rendeltetik, hogy gyakorló hajóhadat képezzen, mely egyideig az atlanti Oceanon fog czirkálni. Az annak további rendeltetéséről szóló hirek elsiettettek.

Páris, nov. 29. este. Joinville és Aumale herczegek kijelölték a helyet a maguk számára a nemzetgyülésben; a herczegek a jobb centrumban foglalnak helyet.

Róma, nov. 29. Az orosz udvarhoz kinevezett olasz követ, marchese di Caracciolo, tegnap elutazott, hogy állomását Pétervárott ismét elfoglalja. Az „Opinione" szerint a kormány a senatus elé akarja terjeszteni a vallási testületekre vonatkozó törvényt azalatt, mig a képv. kamara a budgetet tárgyalandja.

A kolozsvárvárosi szerv. bizottság 20-as albizottságának munkálata.

(Folytatás.)

91. §. Az 1868-ik évi VI. t. czikk 27. §-lye engedélyével az ipar- és kereskedelmi kamara költségeinek fedezéseül e városi iparosok, kereskedők és részvénytársulatokra kirovandó iparadót illetőleg az adóosztályja földmivelés, ipar és kereskedelmi miniszter által 1871 junius hó 11-ről 26.898—1870. szám atatt kiadott utasító rendelete értelmében teljesiti az őt illető kötelességeket.

92. §. Az egyes adónemeknek a k. pénzügyi közegek és kivető bizottság által lett megállapitása után, az adóosztály a ház-jövedelem- és szem. kereseti adókat, e szabályrendelet 2. §-ben foglaltó előirására is jelzett módon, 30 nap alatt az adóelőirányzati s befizetési **B.** táblázatba egyénenként ugy irja elő, hogy a házadót illetőleg a bér tiszta jövedelme — a jövedelemadónál az osztályok és családtagok száma is kitüntetve legyenek, s ennek megtörténtével 14 nap alatt az adózók könyvecskéjébe is ugyan oly módon bejegyeztessenek (1868. XVI. t. czikk. 3, 4, 5, §§.).

93. §. Az adóosztály gondoskodik arról, hogy évnegyedenként, az adóhátralékosok névsora, hátralékösszegeik kijelölése mellett, készen álljon; és ennek hiánya miatt a kényszervégrehajtás mulasztást ne szenvedjen. Ezen kimutatásokba mindadig, mig a folyó adó kivetése megesnék, mindig az előző évi adó alapján számitatnak ki a hátralékot képező összegek, az előre gyanitható nagyobb változások lehető figyelembe vételével.

94. §. Az adóbefizetése az adóosztálynál történvén, a befizetett összegek, kamatok és végrehajtási költségek könyvelése, s ezen öszegeknek a kiadóhivatalhoz leendő átszolgáltatása az 1868-ik évi XXI. t. czikk 12, 13, 14, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 25, §§-lyei alapján és felelősség terhe alatt intézendő. Kivételt a végrehajtási költség beszámolása esak azon esetben képez, ha az 1870-ik év LV. t. czikk 2-ik §-nek engedélyével élni kiván a tanács, mely esetben ugyanott a 3-ik §. szerint ezen költségekkel a tanácsnak, illetőleg polgármesternek számol.

95. §. A végrehajtó biztosok felvétele az adózók terhére, a k. pénzügyminiszterium által, a k. adóhivataloknak, s esetleg polgármesternek is engedélyezve lévén, mindkét esetben, alkalmaztassanak azok a polgármester vagy a pénzügyi hatóság által, jelentéstétel kötelezettsége alatt az adóosztály örködik arról, hogy a biztosok müködéseért szabandó dijak, az általuk felhajtott adóhátralék után szedhető végrehajtási költségből kiteljenek.

96. §. Az adóosztály az év utolsó hónapjának utolsó napján a **B.** tabellában előforduló minden egyes adózó neve után előirt tartozást a befizetéssel összevetvén, a hátrálékot kitünteti, s aról kimutatást készitvén, azt összegezi, mely összegnek a k. adóhivatal által vezetett egyetemes hátralékösszeggel találni, s az előirás és törlesztések számtani kezelésében netalán ejtett hibát, valamint az év folytán az egyesektől bevett, s adókönyvecskékkel igazolt adóösszegnek a kir. adóhivatalhoz helyesen vagy hiányosan lett átszolgáltatását kitüntetni kell, s ezen kimutatást megbirálás végett legfölebb a következő év első negyede alatt polgármester elé terjeszti.

97. §. Az adóosztály a közgyülés által megszavazott községi terhek fedezeteül szolgáló rovatalokat elkésziti, beszedi, tanácsnak számol, az illetéktelenül kirótt vagy felvehetlenség czimén törlendő tartozások leszállitása végett időnként indokolt előterjesztéseit megteszi, s egyátalán teljesiti mindazon teendőket, melyek esetleg az 1870-ik évi XLII. t. czikk 13. §-lye alapján tanács által ráruháztatnának.

98. §. A kir. pénzügyi, vagy más városi hatóságok által lett megkeresés folytán adóilleték- és községi rovatalokat, e város területén lakóknak, az adóosztály kézbesit; idegen adóilleték és rovatalokat felszed, behajt, s azokat a megkereső hatóságoknak polgármester utján átküldi, s teljesiti ennek nevében mindazokat, melyek az 1868-ik évi XXI. t. czikk 68, 69, 73, 74, 75, 76. §§-ei értelmében illetik.

99. §. Az adóügyben előadó a polgármester által arra megbizott első adótiszt.

100. §. Az adóosztály áll: két adótiszt, egy pénztárnok, egy ellenőr, s egy irnokból. Az adókirovás és felhajtás körüli teendőket a két adótiszt az irnokkal végzi, nem levén felmentve a pénztárnok és ellenőr sem, menynyiben egyébként nem lennének elfoglalva. — A befizetéseket elfogadni és nyugtázni azonban kizárólag csak a pénztárnok és ellenőr hivatvák, mint kik évi fizetésök kétszeres értékéig készpénz, fekvő birtok, vagy értékpapirokban biztositékot kötelesek letenni.

101. §. A két adótisztet, pénztárnokot és ellenőrt a bizottság választja a polgármester ajánlatára.

102. §. Az 1870-ik évi LV. törv. czikk engedélye alapján a tanács e város területén az adó kényszerü behajtását kebliley fogja kezeltetni, s e czélra egy tisztviselőt „végrehajtó biztos" czimmel, polgármester kinevezése mellett, az adóosztály rendelkezése alá bocsát, kinek főkötelessége, minden évnegyed lejártával az adó- és községi tartozásokról a hátralék-kimutatásokat e szabály rendelet 9. §. értelmében elkészitени; azokat folytonosan nyilvántartani, a városról időközben elköltöztek hollétét kitudakolni, azokról tartozásaik kijelölése mellett külön kimutatást készitni, a végrehajtás sikeresb eszközlése végett a szükséghez mérten netalán ideiglenesen felvett egyéneket a végrehajtás körüli müködésükben igazgatni és ellenőrizni. (Folyt. köv.)

A „seregbőli barát" és „zárdai".

III.

Miután a szeg a zsákból lassanként üti ki magát, Zárdai atyám is utóvégre nem titkolhatja el, hogy tulajdonképen mért is sietett a seregbőli barát védelmére! — hát azért, hogy neki Szlovacsek nem tetszik. a rendtag büszkeségét pedig nem tudja türni, s ezen nemes érzelmeinek kifejezést kendőzetlenül adhatni, legilletékesebbnek vélte, ha előbb a mikházi capitulummal elbánik.

Hogy Szlovacsek rendfőnökkel nincsen megelégedve, arról a „Magyar Polgár"-ban is, utógondolat nélküli bizonyitványt adott, s ezen lap 184-ik számában, következő kérdéseket hozott fölszinre: „Rá volt-e szorulva a Provinczia, hogy a jelenlegi rendfőnöket ujból megválasszák? mily érdemeket tud ő felmutatni? mily boldog jövőt várhat kormányzása alatt társadalmunk? nem lájuk-e saját szemeinkkel, hogy rendünk alatta, láthatólag hanyatlik s fájdalom bomlásnak indult!"

Bár a vitatkozás eszméje szerint, nem az lenne a kérdés, s mint eléggé tudjuk, nem is az, hogy a jelenlegi rendfőnök milyen s rá volt-e szorulva a Provinczia, hanem az: törvényes-e? azonban miután Zárdai atyám következetessége odább ugrott, nem késem egy kissé követni, hogy mindenkép kedvében járhassak.

Provinczián, hogy Szlovacsekre szorult volna, ez idő szerint szóba sem jöhet; mert nincs szükiben oly egyéneknek, kik a rendfőnöki hivatal terjedelmes hatáskörét gyümölcsözően, ne tudnákfelhasználni, — az egyesek ugy, mint az egész javára.

Midőn a választók többsége Szlovacseket tisztelte meg a legfontosabb állással, nem tette szorultságból, hanem azon hittől vezéreltetett, hogy ő is a benne helyezett bizalom horderejénél fogva, a Provinczia üdvét egy pillanatig sem tévesztve, mint akárki más, oly fáradhatlanul kitartó tevékenységet és buzgalmat fejtett ki, még pedig a mellőzhetlen következőkben: „A fegyelmet lazulni, — az alattvalók és főnökök között, a testvéri szeretet aranyláncát, sem egy, sem más részről csorbulni, annál inkább szétszakadni nem engedi; a főnökök gazdászati müveletét éber figyelemmel kisérendi, valamint azt is, hogy a jövedelem milyensége szerint, mikép látják el alattvalóikat anyagi és szellemi szükségletekkel; nem türni állomásán egy napig sem oly főnököket, kik vagy értetlenség, vagy könyelmüség s bünös pazarlás által, a zárdák anyagi jólétét koczkára teszik, moralis tekintélyét pedig megingatják; akár föl, akár lefelé méltányolja, emelje ki az érdemet; a tévedőt, a bünöst atyai bánásmóddal törekedjék visszaterelni, magasabb kötelmei tiszteletére s lelkiismeretes megoldására; ismerje legfőbb gondjai egyikének a károly-fehérvári püspöki lyceumot gyakorló szerzetes növendékekben, a nemes ösztönt, a szorgalmas tanulás és önkimüvelésre az által is fokozni, hogy koszt, ruházat, tanügyi s más jóirányu könyvek, lapok s folyóiratokban szükséget ne szenvedjenek, azért sem; mert mig erdélyi püspök **Fogarasy Mihály** ur ő nmga örökemlékü áldozattal pártfogolja növendékeinket, a Provincziának is van a nevelésügy magasztos czéljára, saját jövedelmi forrása, azonkivül, hogy egyes módosabb zárdák is épen azon czélra adóznak; aztán, mivel a tanuló növendékek a jelen reményei, a jövő küzdői és munkásai, önként következik, hogy azok szükségleteiről a lehetőségig minden irányban, akkép kell gondoskodni, mint a legjobb atya szokott gyermekeiről. — Szóval hitték a választók, hogy Szlovacsek megválasztatását oly tényekben fogja igazolni, melyek nem elitélik, hanem fölemelik, s melyek a Provinczia egyetemes boldogsága, emelkedése és virágzásának, mint annyi rugói és előmozditói leendenek.

A rendfőnöknek — mint ilyennek — idáig érdemeit, meg nem latolhatom; mert „quid quid agunt homines, intentio judicat omnes" a szándék pedig a szív titka; és mert az érdem ott kezdődik, kol a kötelesség végződik, ő pedig még kötelessége kezdetén van.

Egyébiránt, ha Szlovácsek buzgóan, lelkiismeretesen, távoli és közeli önérdek és haszon nélkül, áldásthozólag nem müködik; ha a benne helyzett bizalom önhibája miatt hajótörést szenved: akkor is a jelen és jövő itélőszéke nem azokat fogja sujtani, kiknek elveit és bizalmát nem tekintette tüzoszlopul, — hanem őt; azonban szeretem s óhajtom remélni, hogy ezen komoly föltevés valósulása élettörténetéből ki fog maradni, s több hirneves elődei nyomdokait, tiszteletreméltó tehetségeinél fogva is követve, kormányzásának üdvös eredményei a kora kétséget és gyanakodást elenyésztetik. Az idő meghozza a tényeket, s ha azok a várakozást sehogy sem elégitenék ki, a még életerős Provinzia nem késik a bajt gyökeresen orvoslani. Bukjék az egyes, ha méltó; de az egésznek élni kell!

Jam venio ad mendacium ridiculosissimum.

Zárdai atyám is ép ugy, mint a seregbőli barát, midőn érvszegény czikke haldokolni kezdett, hogy élhetetlen életéről még egyszer s utoljára tanuskodjék, engem farizeusság és büszkeséggel tisztel meg, s ezután csendesen bevégzi gyáva pályáját.

Egykor („Kolozsvári Közlöny" 173-ik szám) a seregbőli barátnak megtettem volt az illetékes reflexiót; Zárdai atyámnak meg azt mondandó vagyok, hogy vagy ösmer engem, vagy nem: ha ösmer s mégis a világ előtt olyannak pellengérez, akkor én is bátran nyilvánithatom, hogy ön és a megtestesült valótlanság között különbséget nehéz felismerni, — ha pedig nem ösmer, annál inkább. Életemnek tavaszát s majdnem nyarát édes hazám reményvirágai, a nemes székely fiatalság szellemi müvelésének szenteltem; da ezen legfontosabb s legkényesebb pályán, büszkeségemről száz meg száz tanitványom nem tudott semmit, népszerüségemről pedig ma is akár hány beszél. A tantértől idáig nehány év választ el. Azóta lelkem erejének teljességével az egyházi szónoklatnak élek, bár egy koldus zárdának főnökségével megtiszteltettem. Mint ilyen meggyökeresedett elveimnél fogva alattvalót nem ismerek, hanem testvért, és a kevésből mig kedves testvéreim anyagi szükségletekkel ellátom a kivánni valóig: addig szellemi igényeiknek talán gazdagon is megfelelek, miután két nagy politikai, egy szépirodalmi, egy tudományos folyóiratot s három szaklapot járatok, s az állandó értékü tudományos könyveket is a mód szerint meg szoktam hozatni a könyvtár számára. Nekem Zárdai atyám, más büszkeségem nincsen, csupán ennyi; ez engem nem itél el soha, önt egyebeken kivül a rám hazudott büszkeség is örökre elitéli!

Van szemed és igy látsz? Mely paralogismus ez! oh ha
Látni vagyon kedved, Hályogi látni tanulj.

Kazinczy.

Ez ügyben Zárdai atyám többé nem találkozunk; ezért requiescat in pace. **A rendtag.**

Jelentés a kolozsv. jót. Nőegylet választmányának okt. 20. és nov. 21. tartott üléseiről.

(Vége.)

Tárlati bevételek.

Egyletünk ez alkalommali bevételeit képezték:

1. A sorsjáték, mely 720 nyereménynyel hajtatott végre s melyre 7236 darab sorsjegy kelt el.

2. A belépti dijak, mennyiben tárlatunkat 6 nap folytában 1161 látogató tisztelte meg.

3. Ajándékok, még pedig az alább közlendő kimutatás szerint tetemes összegben. A százakat meghaladó emberbarátok nemes tettökben és önérzetökben egyszerü megemlitésemnél méltóbb jutalmat nyervén, neveik elősorolásával nem terhelem a választmány figyelmét. Áldozatkészségök egyenlő levén, mindnyájan egyenlően méltók, hogy a választmány szenvedő embertársaink nevében irányokban átalánosan köszönetét nyilvánitsa.

4. Megkostólt és elfogyasztott eledelek.

5. Szentgyörgyi József ur által azon kikötéssel ajándékozott egy tál nyers és nagyon jó kesaszilvából, hogy minden élvező két szemért egy krajczárt fizessen egyletünk javára.

6. Elárusitott vetemények.

7. Egyletünk elnökei gr. Teleki Domokosné és b. Bánffy Albertné, meg választmányi tag Zeyk Dánielné által készitett kiválóan szép 5 tárgynak külön történt sorsolása.

8. Szentkereszti Stefanie bárónénak egy saját festvénye kisorsolása, melyhez a sorsjegyekből a tisztelt bárónő már a tárlat megnyilta előtt maga sziveskedett igen sokat elárusitani.

A bevételek kimutatása.

1. Sorsjegyekből	1472 fr. — kr.
2. Belépti jegyekből	116 frt 10 kr.
3. Ajándékokból	276 frt 27 kr.
4. Ételekből	46 frt 20 kr.
5. Szentgyörgyi ur szilvájából .	10 frt 23 kr.
6. Elárusitott veteményekből .	11 frt 70 kr.
7. A külön sorsolt 5 dr. után .	384 frt — kr.
8. B. Szentkereszti Stefanie festménye kisorsolásából . . .	360 frt — kr.
folyó pénzben összes bevétel .	2676 frt 50 kr.

Érczpénzben 7 darab egyes arany.

Kiadások.

1. Kertésznek diszitésekért . .	8 frt — kr.
2. Gyertya és photogenvilágitás .	28 frt 32 kr.
3. Aprólékos költségek . . .	14 frt 62 kr.
4. Szolgálattételért és ajándékozás	48 frt 48 kr.
5. Asztalosnak	12 frt 90 kr,
6. Postadijak és bélyegek . . .	8 frt 20 kr.
7. Diszitési kelmékért	15 frt 98 kr.
8. Nyomtatványokért	68 frt 80 kr.
9. Sorsjegyek és számok iratásáért	28 frt 20 kr.
10. A pénztárból előlegezett husz frt megtéritéseül	20 frt — kr.
folyó pénzbeni összes kiadás .	252 frt 50 kr.

Érczpénrben jutalmazásokra 6 darab arany.

Összehasonlitás.

Folyópénzbeni összes bevétel . .	2676 frt 50 kr.
„ „ „ kiadás . .	252 frt 50 kr.
marad folyópénzbeli tiszta bevétel .	2424 frt — kr.

érczpénzben 1 darab arany.

Mely 2424 forintot és 1 darab aranyat e jelentésemhez csatolva, a tisztelt választmányhoz beadni szerencsés vagyok.

Kovácsi Antal, titkár.

Uj könyvek.

Megjelent **Heckenast Gusztáv** kiadásában:

1. **Babérlombok br. Eötvös József müveiből**, füzte Vachot Sándorné. 502 lap, ára 4 frt o. é.

2. **Magyarország története** világtörténelmi bevezetéssel a középtanodák alsóbb osztályai számára, irta Ribáry Ferencz, I. füzet, ára 50 kr.

3. **Világtörténelem.** Hitregetan leányiskolák számára és öntanulásra **Schatter** Gyula után átdolgozta **Toldy Lajos.** Ábrákkal ára 1 frt.

4. **Jog- és államtudományi folyóirat**, szerkeszti **Hoffmann Pál.** I. évfolyam. III. évnegyedi füzet. Ára 1 frt.

5. **A vegytan alapelvei**, a realtanodák és gymnasiumok számára irta **Balló Mátyás**, a pesti főrealtanoda vegytanára, 51 fametszettel és 1 szinképtáblával. Ára 1 frt 80 kr.

6. **Földrajz** leányiskolák és öntanulásra **Schatter** Gy. után németből **Toldy László**, 3 szines térképpel. Ára 1 frt.

7. **Flóri és Kálmán könyve**, irta és szerkesztette W. . . . **Rajka Teréz**, sok a szövegbe nyomott képpel. Ára 80 kr.

8. **Franczia olvasókönyv** iskolai és magánhasználatra szerk. **Sasváry László**, franczia nyelvtanár. Ára 70 kr.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, deczember 2.

— **A „Standard"** magán távirata Berlinből nagy feltünést okoz, bár frisesége miatt a lapok nem szólhattak hozzá. Ezen távirat szerint Oroszország két 180 ezer emberből álló figyelő hadtestet állit fel, egyikét Galiczia s a másikát Smolensk mellett. A szász kororahg. alatt Lengyelország visszaállitásáról beszélnek a porosz katonai körökben.

— **A légszeszvilágitás** nálunk megkezdődött, már pénteken gyönyörködött a le s fel tolongó tömeg a szép lángokban s a társulat által itt-ott felállitott légszeszlángoló Magyarhon czimereiben s több czifraságokban; néhol égtek a photogen lámpák is a légszesze-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

sek mellett, mint valami árva alig lámpakörüket megvilágító fénybogarak.

— **Pestváros** is küldöttségileg búcsuzott el Andrássy gróftól. A külügyér ő nmlga kijelenté a küldötteknek, hogy Pestváros fejlődése iránt a távolban is érdeklődni fog, s hogy miniszterelnöki utóda szintén hévvel fogja felkarolni a főváros érdekeit s erélyesen keresztül viendi azon szabályozási és közmüvelődési terveket, melyek Pest világvárossá emelését czélozzák. Végül megköszönte az iránta táplált rokonszenvet s azon reményét fejezé ki, hogy tevékenységét még fokozottabb mérvben szentelheti a haza és főváros érdekeinek.

— **A birósági kinevezések** névsora igen gyorsan készül, már 26 megyéé van készen, s ezek már a bizalmi férfiak censuráján is keresztül mentek. A igazságügyminiszter minden megyéből három bizalmi férfit hivatott meg, s ezek tanácsa folytán az eredeti névsoron igen lényeges változtatások történtek. A kinevezési javaslat deczember közepére az egész országra nézve készen lesz.

— **Felső-Fejérmegyében** a megyei bizottmány tagjai folyó évi deczember 4-én választatnak két választó kerületben, Hidvégen és Bürkösön. A szervezkedő és tisztujitó gyülés deczember 28-án fog megtartatni.

— **Katonai mértföldpénzek.** A honvédelmi miniszterium tapasztalván, hogy az alsó hatóságok utiköltség-jegyzékeikben nem egyenlően számitják fel az előfogati dijakat, rendeli, hogy a hadkötelesek felülvizsgálat végetti elővezetésénél az előfogat egy magyar mértföld után csak 52 krral számitható fel. A katonai személyek a törvényhatósági tisztviselők minden más hivatalos utazásainál a belügyminiszterium kibocsátványa értelmében Magyar-, Horvát- és Szlavonországban mértföldönként 1 frt 4 kr.; Erdélyben pedig ugyanazon távolságra 1 frt 50 krt lehet felszámitásba hozni.

— **Horti ur,** a várt baritonista, megérkezett, s legközelebb föllép.

— **Nagy Albert** II. éves jogász levelet intézett lapunkhoz, melyben az őt felszólitott szindiekkel, stb. tudatni kivánja, hogy népszerü felolvasásait a sátoros ünnepeken tartandja és pedig jövő karácsonban Erdély történelméből, a husvéti és pünkösti (1872.) ünnepek alkalmával pedig a természet és számtani tudományokból; a felolvasásokat mindig ünnep másod- és harmadnapján szándékszik tartani délelőtt és délután.

— **Altesti sérvben szenvedőket** figyelmeztetjük **Sturzenegger G.** erre vonatkozó hirdetésére a mai számunkban.

Árjegyzék a Kolozsvárt nov. hó 30-án tartott hetivásárról (alsó a. mérő középár). Tisztabuza 6 frt. 18 kr. Elegybuza 4 frt. 36 kr. Rozs 4 frt. — kr. Árpa 2 frt. 20 kr. Zab 1 frt. 90 kr. Törökbuza 4 frt. 10 kr. Pityóka 2 frt. 30 kr. Marhahus fontja 19 kr.

(—) **Nemzeti szinház.** Deczember 1-én „**Orpheus az alvilágban**". Operette 4 felvonásban. Offenbachnak ez operettéje egyik legkedvesebb müvei közzé tartozik. — E dallam és vidámságban gazdag zenei bohóság, első előadásától mostanig, a közönség osztatlan tetszését birja. — Az előadás gondosan és minden oldalról igyekezettel folyt le. A főbb szereplők közül kiemeljük: **Gerecsnét, Darai Károlin** kisasszonyt és **Szilágyinét** — ugy a férfi szereplők közül **Zajongit, Szilágyit**

Vasárnap, decz. 3-án „Czigány". Népszinmü 3 felvonásban.

Id. felelős szerkesztő: **Sándor János.**

Nyilttér.

(277) 11—*

Titkos betegségeket és **tehetetlenséget**

(elgyengült férfierőt)

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebésztudor, szülész és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutcza 13. szám, I-ső emelet 14. sz.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

IV. **Beküldetett.** 28.

Minden betegnek erő és egészség, orvosság és költség nélkül.

Revalesciére du Barry Londonból.

A delicat **Revalesciére du Barry** minden nyavalyát meggyógyit, a mely a gyógyszereknek ellentáll; u. m.: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, mirigy-, nyálhártya-, lélegzési-, hólyag- és vesebajokat, gumót, vérhast, száraznyavalyát, mellszorulást, köhögést, emésztéshiányt, szorulást, hideglázt, szédülést, vértolulást, fülzugást, émelygést és hányást még teherben is, diabetest, buskomorságot, soványkodást, csuzat, köszvényt, sárgalázt. — Kivonat 72,000 elismervényből gyógyulásokról, melyek minden gyógyszerrel daczoltak.

Elismervény sz. 58.471.

Prunettó (Mondovi mellett) 27. oct. 1869.

Uram! Biztositathatom önt, hogy a mióta a csodálatos **Revalesciére du Barryt** használom, azaz 2 év óta, nem érzem többé aggkorom nehézségeit sem 84 évem sulyát. Lábszáraim ismét nyulánkok, látásom oly jó, hogy nincs szükségem szemüvegre; gyomrom erős, mintha 30 éves volnék. Szóval, egészen megifjodottnak érzem magam; hitszónokolok, gyonást hallgatok, betegeket látogatok, meglehetős hosszu utakat teszek gyalog, eszem tiszta, emlékem világos. Kérem e nyilatkozatomat nyilvánossá tenni, ugy a hogy és hol önnek tetszik. Köteles szolgája

Castelli Péter abbé,
Bach. és Theol. és pruncttói plébános, Mondovi kerület.

Táplálóbb lévén a húsnál, a Revalescière felnőtteknél és gyermekeknél 50-szer behozza árát gyógyszerekkel szemben.

½ **fontos bádog szelenczékben** 1 frt. 50 kr. 1 ℔ 2 frt. 50 kr., 2 ℔ 4 frt. 50 kr., 5 ℔ 10 frt., 12 ℔ 20 frt., 24 ℔ 36 frt.

Revalesciére csokoláde poralak- és táblákban: 12 csészére 1 frt. 50 kr. 24 csészére 2 frt. 50 kr. 48 csészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 ft. 288 csészére 20 frt. 576 csészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben Wallfischgasse 8. és Faukal József füszerkereskedésében, Pesten Töröknél, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárt Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutcza a Redoutte során. Továbbá: Kronstädter József urnál kül-monostorutcza 134 sz., bel-monostorutcza 175 sz. és főtér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden városban jó gyógyszerészeknél és füszerkereskedőknél; a bécsi ház ezen feljül mindenüvé elküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.

Pályázat

az 1872. évben eszközlendő kincstári sófuvarozás biztositására a pályázat következő vonalokra ezennel iratik ki, megjegyeztetvén, hogy a pályázat csak a tengelyen és vizen szállitásokra terjed ki.

Fuvarozási vonal		a fuvarozás eszközöltetik.			
Honnan?	Hová?	Tengelyen.	Vasutan. A vasuti költségeket a kincstár téritimeg közvetlenül a vasútnak.	Vizen.	Körülbelül szállitandó só mennyiség bécsi mázsákban.
I. Sóvárról	Bártfára.	az egész vonalon	—	—	4000.
	Homonnára	„ „	—	—	5000.
	Késmárk	Sóvárról Eperjesig és Poprádról Késmárkig	Eperjéstől Paprad ig	—	6000.
II. Tordáról	Kolozsvárra	egész vónalon	—	—	160,000
III. Déésaknáról	Kolozsvárra	dtto.	—	—	20,000.
IV. Kolozsvártól	Győrbe	a pesti indóháztól a dunapartig és Győrött a dunapartról a sóhivatalhoz	Kolozsvártól Pestig	Pestről Győrig	80,000.
	Komáromba	a pesti indóháztól a dunapartig és a komáromi dunapartról a sóhivatalhoz	Kolozsvártól Pestig	Pestről Komáromig	22,000.
	Nyitrára	Tarnocztól Nyitráig	Kolozsvártól Tarnoczig	—	20,000.
	Veszprémbe	a pesti indóháztól a budai indóházig és a székesfehérvári indóháztól Veszprémig	Kolozsvártól Pestig és Budáról Székesfehérvárig	—	4000.
V. Déésaknáról	Széplakra	az egész vonalon	—	—	4000.
VI. Tokajból	Debreczenbe	a tokaj hivataltól az ottani indóházig és a debreczeni indóháztól az ottani sóhivatalig	Tokajból Debreczenig	—	24,000.
	Miskolczra	a tokaj hivataltól az ottani indóházig és a miskolczi indóháztól az ottani sóhivatalig	Tokajból Miskolczig	—	17,500.
VII. a) Kolozsvárról vagy b) Marosujvárról	Kaposvárra	a) a pesti indóháztól a budai indóházig és a boglári indóháztól Kaposvárig	Kolozsvártól Pestig Budáról Boglárig	—	2000.
		b) Pestről Kaposvárig	Marosujvártól Arad — Szegeden át Pécsig.	—	

Megjegyzések.

I-hez.

Ezen vonalon a só csomagolt állapotban (hordókban) fog szállittatni.

Vállalkozó köteles leend a kiüritett hordókat az e tekintetben általa ajánlandó, a kincstár részéről elfogadott fuvarbérért a három sóhivataltól és ezektől veendő felszólitáshoz képest Sóvárra az ottani só eladási hivatalhoz visszaszállitani és ott átadni.

A homonai szállitási szerződés a Kassa s a ujhelyi vaspálya kiépitéseig marad érvényben, ha az 1872. év folyama alatt kiépül. A késmarki só szállitásra nézve az ajánlatban kiteendő azon fuvarbér is, mely követeltetnék azon esetre, ha az egész szállitás Sóvártól Késmárkig — a vasut mellőzésével — tengelyen eszközöltetnék.

II. és III-hoz.

Vállalkozó köteles leend a Tordán illetőleg Deésaknán átvett sómennyiséget Kolozsvárott a kirendelt kincstári közeg jelenlétében a vasutnál a mérlegre, vagy ha követeltetnék — az ottani kincstári raktár mérlegére átadni.

Azon esetre ha a vasút Kocsárdtól Kolozsvárig az 1872. évben a forgalomnak átadatnék, a szállitási szerződés érvénye a Tordáról Kolozsvárra való só fuvarozásra nézve a vasúti forgalom kezdetével megszünik.

IV. és VII-hez.

A só feladatni fog, a vasutra a kincstári közegek közbejöttével Marosujvárott illetőleg Kolozsvárott; a vállalkozó pedig a ki a sót Kolozsvárt vagy Marosujvárt a vasutra feladja a kimért mennyiségre nézve jót áll a marosujvári és kolozsvári kiméréstől kezdve s tartozik a só rendeltetési helyén a Marosujvárott illetőleg Kolozsvárott kiállitott fuvarlevelek alapján átadni.

A Nyitrára való szállitás iránt a szerződés az Érsek-Ujvár-nyitrai vasutnak a közforgalomnak átadásáig a Veszprémbe való szállitási szerződés pedig a nyugoti vasút fehérvár-kiscszelli vonalának a közforgalomnak való átadásaig fog köttetni, feltévén, hogy az 1872. év folyama alatt következend be.

VI-hoz.

Ezen szállitási szerződés csak az éjszak-keleti vasút Bustyaházi állomásának megnyitásáig marad érvényes, feltévén, hogy ezen vonal 1872. évben a forgalomnak átadatik.

I-től VII-ig.

A szállitásra átvett só az illető átvevő hivatal mérlegére átadandó. Ezen fuvarozási vállalatra nézve f. é. május 4-én 23,175. sz. alatt kiadott általános pályázati feltételek, valamint a f olyó évi 18,319. sz. alatt kiadott szerződési feltételek mérvadók s az utóbbiak az esetleg kötendő szerződések kiegészitő részét képezendik, mind a pályázati feltételek, mind az emlitett szerződési feltételek valamennyi m. kir. pénzügyi igazgatóságnál, m. kir. sóhivatalnál és a pénzügyminiszterium XII-ik ügyosztályában megtekinthetők.

A fentebb érintett pályázati feltételek értelmében, az irott ajánlatok bepecsételve, s 50 kros bélyeggel és a bánatpénz letételéről szóló hivatalos nyugtával ellátva; és pedig:

a) Az I. alatt emlitett három szállitási vonalra vonatkozó f. é. **deczember hó 5-ig** a diosgyöri m. kir. bányaigazgatóságnál, a II. és III. alattiakra vonatkozók szintén f. é. **deczember hó 5-ig** a kolozsvári m. kir. bányaigazgatóságnál, a többiek pedig f. é. **deczember 10-ik** napja déli 12 óráig közvetlenül ezen miniszteriumnál nyujtandók be.

A magyar királyi pénzügyminiszteriumtól.

Budán, 1871. november 14-én. 3—3 (335)

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

4—10 (312)

Szépség és fiatalság

ápolás által nem csak fenntartható, hanem meg is szerezhető s a legkésőbbi korig megőrizhető. Valamint a kertész a legvadabb növényt a legszebb kerti diszitménynyé nemesit, úgy megtarthatja az ember is szépségét és fiatalságát vénségéig, s a ki az anyatermészettől mostohán lőn ellátva, az az előhaladt vegyészet segélyével magát megifjithatja és megszépitheti.

Szürke haj.
A hires **dublini Masson-féle hajfesték** által, ¼ óra alatt bármiféle hajat hat hónapra **barnára, feketére** vagy **szőkére** állandóan megfesthetni minden árnyalatokban, s a hajat 30 perczczel a megfestés után olajjal vagy vizzel megnedvesithetni, a nélkül hogy foltossá váljék vagy színét hagyja. Egy karton ára utasitással 2 frt.

Fiatal kinézést
nyerhetni a legkésőbb korig a török kormány által 1871 február 5-én elárusitni megengedett „**Mez-el-Kebir**" nevü arczszin-pép által. Ezen arczszin-pép, melyet az elhalt szultán hires testorvosa csak hölgyei számára készitett, csak közelebbről lőn eladásra bocsátva. Hatása ugyszólva **meglepő.** Rövid használás után mindjárt örökre elüzi a ránczokat, foltokat, pattanásokat, himlőhelyet, kiütést s egyéb bőrkiütéseket. A bizonyos hatás oly biztos, hogy ellenesetben a pénz kifogás nélkül visszaadatik. Egy tégely 1 ft. 50 kr.

Szörtelenitő szer.
Gyakran láthatni legszebb nőket, a kik arczban, kezen s más testrészeken fölösleges szőrrel vannak ellátva, a mit valóban nem sorolhatni a hét szépség közé, s mennyire szeretne sok nő e felesleges disztől megszabadulni. E bajon veszély nélkül segithetni a keleti ugynevezett **Rhusma** által, a mely egy percz alatt eltávolit minden felesleges szőrt az arczról, kezekről s más testrészekről veszedelem nélkül s nem hagy foltokat maga után. A sikerért kezesség vállaltatik s ellenesetben a pénz visszaadatik. Egy doboz utasitással együtt 2 ft. 50 kr.

Szép kezek
nyeréséért senki se fog 80 krt sajnálni. A **Dr. Glychot** által Párisban feltalált képzép által rövid időn tiszta fehér, bársonysima kezeket nyerhetni, a melyek a legterhesebb munkának is kitéve, többé nem durvulnak el. Egy tégely 80 kr.

Fürt-hajat
hölgyeknél s kondor hajat férfiaknál kölcsönöz rövid használat után a jég-kondor-kenőcs, a mely minden sima hajat rövid időn hullámszerüvé alakit át. 1 tégely 60 kr.

Szakáltalan férfiak
14 nap alatt legszebb teljszakált kapnak a Bergmann vegyész által készitett szakáltinkturától. A készülék olyan, hogy 6 nap mulva már ki hajtja a szakálgyökeret. Egy üveg utasitással együtt 1 ft. 50 kr.

Setét hajat
nyerhetni egy üveg jó dióolajtól, mely a hajnak nem árt. 1 üveg 25- és 45 kr.

Bőr-kiütések.
Ez ellen a valódi gyógyászati kátrány-szappant kell használni (semmi egyéb szert) 1 drb. 35 és 50 kr.

Pompadour-tej.
olcsó toilette szer, mely a bőrnek fehérséget, simaságot kölcsönöz, s az arczról minden tisztátalanságot eltávolit. 1 üveg 60 kr. és 1 frt.

Fogpor,
valódi keleti, 8 nap alatt fehér fogakat teremt, 30 kr.

Veloutine
bársonypor, láthatlan, gyönge s nélkülözhetlen a toilettenél.
A Veloutine festék-e? Nem, mert a festéket láthatni, mig a veloutint a leggyakorlottabb szem se veheti észre. Kapható fehér, rózsa és természetes barnaszinben. 1 doboz 80 kr. és 1 ft. 50 kr.

Keleti fogpamut,
pillanat alatt enyhiti a **leghevesebb fogfájást,** a nélkül, hogy a foggal érintkezésbe jöne. 1 dr. 40 kr. Ezen keleti fogpamut csodálatos gyors és fájdalomnélküli hatása miatt Francziaországban, Angolhonban s a keleten különös kiváltsággal lőn kitüntetve.

Tyúkszemet és sömörcsöt
eltávolithatni 8 nap alatt a Dr. **Leykum** által Singaporeban készitett pép által. Egy karton 40 kr.

Kellemetlen büzt
a szájból eltávolitni egyedül a valódi keleti fogtinctura által lehetséges. 1 üveg 40 kr.

Szerelmi tenta
láthatlan minden szemre nézve. 1 üveg ára használati kulcscsal együtt 25.

Segély lábizzadás ellen
valamint rosz lábbüz ellen a Jeanson vegyész által készitett izzadáspor által; gátolva a láb izzadását s folytonos használat mellett elüzi a rosz lábbüzt. 1 karton 50 kr.

Kezeskedem hogy
egy nap alatt
minden
fagysebet és fagydaganatot
fájdalom nélkül megszüntett Dr. Leebmann, moskani gyógyászati egyetemi tanár fagytinkturájával. — Minden e fagytinkturájával bedörzsölt fagyseb vagy fagydaganat egy éj alatt eltünik és 2 nap alatt tökéletesen meggyógyul. A siker meglepő. Hogy a megszerezhetés kevésbé tehetőseknek is meglegyen könnyitve, 1 üveg árát használati utasitással együtt 50 krban állitottam meg.

A fennebb jegyzet czikkek, a melyekért kezesség vállaltatik, s nem használás esetében érték a pénz visszaadatik, a pénz poste restante beküldése, vagy utánvét mellett kaphatók

MÜLLER M. illatszer-kereskedő által
Bécsben, Babenbergerstrasse Nro. 1.

3/12 3—3 (3)

Dr. Popp J. G. cs. k. udvari fogorvos urnak, **Bécsben, Stadt, Bognergasse Nr. 2.**

Jelen soraimmal örömest elismerem, hogy én, **miután sok szert siker nélkül használtam, ön Anatherin-szájvizének huzamosb használata által** végre megszabadultam a sulyos **csüzos fogfájdalomtól,** s a legcsekélyebb érintésnél előálló **foghus vérzéstől,** s e gyógymódot még egy ideig folytatni fogom, miután én e szájvizet egy **egészséges és fogtisztitó szernek** lenni tapasztaltam; mindezekért önnek teljes elismerésemet nyilvánitom

München, jun. 30. 1870.
tiszteletteljesen
v. Voll Wilmos, m. p.

Kaphatók: Kolozsvártt **Wolff J.**, dr. **Hintz Gy., Engel J.** és **Binder** gyógyszerészek és **Karvázy J.** Tordán: **Wolff** gyógysz. Deésen: **Krémer Sámuel** és **Roth** gyógysz. Déván: **Bosniaki** és **Gergely s Lengyel** gyógysz. Medgyesen: **Folbert** gyógysz. N.-Enyeden: **Oberth J.** gyógyszerész. M.-Vásárhelyt: **Fogarasy D.** Szászvaroson: **Leonhardt.** Sz.-Régenben: **Traugot** és **Wachner** Zilahon: **Weisz** gyógysz. Szilágy-Somlyón: R. **Tarsa** Ign. Szamosujvárt: **Placsintár** és **fia** gyógysz. Bethlenben: **Bernárdi** gyógysz. B.-Hunyadon: **Holczer** gyógysz. Tekében: **Wagner** gyógysz. K.-Fehérvárt: **C. Zangert** gyógysz. Balázsfalván: **C. Schieszl** gyógysz. Böszörménybon: **Lányi J.** gyógysz Nagy-Bányáu: **Papp** gyógysz. Nagy-Károlyban: **Jellinek** gyógysz Szinyér-Váraljan: **Gerber** gyógysz. N.-Szebenben: **Sill** Mih., **Müller** gyógysz. **Zöhler, Steiner.** Brassóban: **Fabik** gyógysz., **Jekelius** gyógysz. Segesvártt: **Teutsch J. B. Misselbacher.** Beszterczén: **Dietrich** és **Fleischer, Tergovits Ed., Nussbeck. Textoris G. M.** Gy.-Szt.-Miklóson: **Mikó M.** Sz.-Udvarhelyt: **Beczási Ern., Temmer E.** Brassóban: v. **Müller** gyógysz. uraknál.

5—12 (326)

Sorozatos sorsjegyeknek nyerniök kell.

Hogy a hozzánk intézett számos megrendelésnek megfelelhessünk

egy húszad
kihuzott sorozatu braunschweigi sorsjegyekre

részletjegyeket

adunk el.

Csak **8** ftnak egyszerre lefizetése által társtulajdonosa lehetni egy ily sorsjegynek, a mely deczember 31-kén

100,000 tallérra ezüstben

játszik s **feltétlenül** nyernie kell.

Sorsjegyek részletfizetésre:

1864-ki 100 forintos sorsjegy évenként 5 huzás főnyeremény 250,000 ft. — 24 havi részletfizetés a 7 ft.

1864-ki 50 forintos sorsjegy dtto. — 21 havi részletfizetés a 4 ft.

3%-kos török csász. 400 frankos sorsjegyek évenként 6 huzás és 12 frk kamat aranyban. Főnyeremény **600,000, 300,000** sat. frank, 12 havi részletfizetés a 4 ft.

Innsbruck városi sorsjegyek évenként 4 huzás, főnyeremény 30,000 frt. 20,000 frt. sat. 15 havi részletfizetés a 2 frt.

Ezen kivül, kivánatra minden másnemü sorsjegy is eladatik egyenkint vagy sorsjegytársulatokban 20 részvényes számára, részletfizetés mellet, a legjutányosabban.

A sorsjegyek kamatai a vásárló javára iratnak.

A „Mercur"
igazgatóságának váltóüzlete
Bécs, Wollzeile 13.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Minden czikket, a melyek különböző hirlapokban hirdetve vannak, bármely szakmához tartozzanak, megkeriti **Glattau N. bazárja** 10%-kal olcsóbban, mint a hogy azokat az illető czégek hirdetik. — Teljes árjegyzékek több mint **15,000** czikkről ingyen és bérmentesen küldetnek meg.

Következő mesés olcsó árak mellett árul és küld meg a vidékre

GLATTAU N. ELSŐ PÁRISI BAZÁRJA

Austria számára Bécsben. Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse Nro. 51, a Todesco palotában.

Ajándékok férfiak, hölgyek és gyermekek számára:

Bécsi bőráruk,

a világ legjobb gyártmányai gyanánt ismervék:

Női kézi táskák, aczélabroncscsal, 1 drb. 65, 75, 90 kr. 1 ft; egész nagy 1.20, 1.50; legfinomabb chagrin-bőrből, aranyozott zárral és csattal, darabja 1.80, 2, 2.50; nagy 3, 3.40; egész nagy 3.80, 4; előtarisznyával 1 fttal több.

Gyakorlati pénztárczák, férfiak, hölgyek és **gyermekek** számára, aranyozott zárral vagy gummi szoritóval, darabja 35, 50, 85 kr; finom 1, 1.30, 1.70; egész finom 2 2.50, 3, 3.50.

Gyakorlati szivartárczák, 1 drb. 40, 60, 80 kr; finom 1, 1.20, 1.50, legfinomabb 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Levél- és pénztáskák, gyakorlati beosztással, 60, 80 kr. finom 1, 1.20, 1.50 kr, legfinomabb 2, 2.40, 2.80, 3.20, 4 ft.

Jegyzetkönyvek 10, 15, 20, 25, 30 kr; finomak bőrkötésben 40, 50, 60, 80 kr. 1 ft.

Utazó táskák, legerősebb bőrből zárral, 1 drb. 2.10, 2.40, 2.70, 3.10, 3.70, 4, 4.30, 4.80, az árak a nagyság szerint számitvák.

Waterproof-utibőröndök, gyakorlatilag berendezve és elosztva, 1 drb. 2.40, 2.80, 3.50, 4 frt. egész nagyok 4.50, 5, 5.50, 6 frt.

Uti palaczkok pohárral bőrboritékban, 1 drb. 1.20, 1.50, 1.80, 2.10, 2.40.

Dísz-albumok.

Colossális választékban és változatosságban. 1 db. 25 képre 35, 60, 80 kr. 1 frt. finom disztménynyel 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50; 1 drb. 50 képre 65, 90 kr. 1.20, 1.50, legfinomabb diszitve, képekkel sat. 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4 frt; 1 drb. 100 képre 3, 3.50, 4, 5—12 frt; 1 drb. 200 képre 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7—18 frt. utóbbiak a legujabb diszpéldányokban.

Albumok zenével, melyek a felnyitáskor két szép darabot játszanak, igen alkalmasok ajándékokra, s minden szalon diszére szolgálnak; 1 drb. ½ octav alakban legelegánsabb kötéssel 8 frt 50 kr. még finomabb 11 frt. legfinomahb 14, 16 frt; 1 drb. ¼ octav alakban hasonló kiállitással 11, 12, 14 frt, 16—18 frt. diszdarabok negyedrét alakban 14, 16, 18, 20, 24 frt.

Irómappák, minden darab bezárható, igen gyakorlati 1 frt, 1.20, 1.50, 2 frt. ugyanazok teljes irószerrel ellátva 2.20, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Necessariek legizletesebb kiállitással, minden szükséges varró eszközzel ellátva, darabja 45, 60, 80 kr. 1 ft; nagyobbak 1.50, 1.80, 2 frt. sat.; egész nagyok, finomak 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5 frt. diszdarabok ajándékokra 6, 7, 8, 10, 12, 14 frt.

Báli és séta-legyezők.

Colossális választékban. — 1 drb. egyszerü, szép 30, 40, 50, 60 kr; legszebb festéssel 40, 60, 80 kr, 1 frt. 1.20, 1.40; legdiszesebb kiállitással 1.80, 2, 2.50, 2.80, 3.20, 4,80, 5 frt. Virágbokréta benne rejtett legyezővel, a mely etszés szerint azonnal eltünhet, 1 drb. 80 kr, 1 frt. 1.50; legfinomabb 2.50, 3, 3.50.

Legjobb fésük, kemény kaucsukból. 1 pipere-fésü 15, 20, 25, 30, 35 kr; 1 porfésü 20, 25, 30 kr; 1 nyelfésü 25, 30, 35 kr; 1 tüzőfésü 30, 40, 50 kr; egy zsebfésü 10, 20, 25, 30 kr; zsebfésü tükörrel és kefével 25, 30, 40, 50 kr.

Legjobb, uj mód szerint fogott kefék, melyek e minőségben csak itt kaphatók. 1 hajkefe 30, 40, 50 kr; finom 65, 85 kr. 1 frt; legfinomabb 1.50, 1 ruhakefe 50, 60, 80 kr. 1, 1.20; legfinomabb 1.50, 1.80, 2 frt. legfinomabb **fogkefe** 15, 20, 25, 30, 35, 40 kr; körömkefe 25, 30. 35, 40, 50, 60, 80 kr.

Mosdó-szappanok csak egész finom minőségüek, 1 tuczet nagy **glycerin-szappan** 1 ft. 15 kr; 1 tuczet nagy **keserü mandula szappan** 85 kr. 1.10; 1 tuczet **virág-szappan,** miuden illatra osztva 1.90, 2.50; 1 tuczet **gyümölcs-szappan,** minden gyümölcsnemet hiven utánozva 95 kr. Ezenkivül minden más szappannemek.

1 garnit levélpapir, mely 100 drb. legfinomabb levélpapirt tetszésszerinti betüvel vagy névvel, 100 drb. legfinomabb boritékot és 100 drb. pecsétragasztót tartalmaz. Mindössze 1 frt; még finomabb 1 frt 30 kr; legfinomabb szines boritékkal 1 frt 70 kr.

1000 drb. arany lak- levélpecsét, uj, szabadalmazott módon gumizva, tetszésszerinti czéggel, czimerrel sat. csak 1 frt 60 kr. 500 drb. 1 frt 25 kr.

Nélkülözhetlen az utazásnál egy jó **Lefaucheux-Revolver,** mely 6 másodperczben 6 biztos lövést ad, anélkül hogy kakast keljen felhuzni. E gyorsaság mellett e fegyverek a legnagyobb hordtávval birnak. 1 drb. 7 millimeteres 13 frt 50 kr, kemény töltés hozzá 100 drb. 3 frt. 50 kr, 9 millimeteres 17 frt. töltés 4 frt; 12 millimeteres 19 frt. töltés 4 frt. 50 kr; **ökölrevolverek,** 5" husszuak darabja 8 frt. 50, töltés hozzá 3 frt. 50 kr.

Komoly szó a pipásokhoz!

Gyakran megtörténik, hogy rosz szivarpapir használása miatt émelygés marad a szájban, mely az egészségre nagy mértékben káros. E bajon most gyökeresen segitve van, mert most török dohányt papir nélkül a legkelemetesebben szivhatni. Egy üveg-szipka, melybe a dohányt betömhetni, pótolja a papirt s kevesbiti a szivarcsinálási időt és ára csak 25 kr.

Tömérdek végeladása

több megbukott nap- és esernyőgyárnak.

Esernyők, 1 szép nagy esernyő kelméből, 1.50, 1.90; 1 alpakka esernyő 2.80, 3.50; 1 drb. utánzott selyem esernyő (Zanella) 3.20, 3.60, 4; 1 drb. nehéz lyoni selyemből 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50.

Napernyők, 1 drb. tavaszi napernyő lyoni selyemből 1.90, 2.20, selyembéléssel 2.80, 3 frt. 1 darab kelméből 60, 80 kr. Egy nagy napernyő kelméből 80 kr, 1 frt. 1.20, nehéz selyemből 2, 2.40, 2.80; selyembélléssel 3.20, 3.80, 4, 4.50; Árnyernyők 1.80, 2.50, 3.

A legjobb nadrágtartók gyári raktára, melyek tartósságáért jótállás vállaltatik; 1 pár angolczérnából 45, 60, 80 kr; selyemből 85, 95 kr, 1.10, 1 frt 60 kr.

A hires toll- és zsebkések Bessemer-aczélből, legjobbak a világon, darabja csak 20, 30, 40, 60, 80 kr, 1 frt, 1.20, 1.50 kr.

A hires kanalok Bessemer-aczélból, melyek jól megónozva, az ezüsthöz hasonlitnak s színöket soha se vesztik el. Egy tuczet evő kanál 85 kr, finomabb 1.20; egy tuczet kávéskanál 45 kr.

Ezüstlemez-Chinaezüst, jobb a közönséges Chinaezüstnél, mert a belőle készült tárgyak erős ezüstlemezzel vannak behuzva, s csak az alólirt bazárban kaphatók. Az ezüstlemez-Chinaezüstért 10 évig vállalok jótállást. Egy tuczet **evő-kanál** csak 16 frt. 50 kr, **kávéskanál** 9 frt. 20 kr; egy tuczet **késvilla** 26.50, 28 frt; egy **zöldségkanál** 3.90, 4.60; egy tuczet **csemegés** 9 frt. 80 kr. 12 frt; egy **sótartó,** legelegánsabb alaku 2.40, 2.85, 3 frt; egy **borshintő** 1.45, 1.90; egy **czukorhintő** 1.90, 2.10; **1 tejmerő** 2.75, 3.40; egy **levesmerő** 5.40, 6.40, 7 ft; egy tuczet **palló** uj, legelegansabb alakban 3 frt 25 kr, egy pár asztali **gyertyatartó** 4, 4.90, 5.85, 6.30, 7.25.

China-alpacca-kanalok, szépség és tartósság miatt hiresek, egy tuczet **evő-kanal** 2.35, 2.75, 3.50, 4.50, 5.20; egy tuczet **kávéskanal** 1.30, 1.60, 2.35; egy levesmerő 90 kr; egy tejmerő 45—60 kr.

Valódi tajték-szivarszipkák és **pipák,** legszebb faragványnyal 1 drb. 50—80 kr. 1 frt; diszdarabok 1.50, 1.80, 2, 2.50; hasonló árakban kaphatók sima szipkák és borostyánkőszopókával.

Legfinomabb stájerhoni és angol étszerek, egy tuczet kés-villa fába foglalva 2, 2.40, 3 frt; bivalszaruba 4, 4.50, 5, 5.50, 6 frt; legfinomabbak 7, 8, 9 frt; egy tuczet **csemege-készlet** 2, 2.50, 3. 3.50, 4, 5 frt.

Alpacca-gyertyatartók dombor oszlopokkal, hiresek mint legjobbak

Magasság: 4" 5" 6" 7" 8" 9" 10"

1 darab: 40, 50, 60, 70, 80, 90 kr, 1 frt.

Zsebbeli hévmérők, szekrényben egy darab csak 25 kr.

A legujabb necessair-arany-tojások, a melyben egy tükkel telt tűtartó, egy kettős czérnatekerő s egy chinaezüst gyüszű van, darabja csak 30 kr.

Látcsövek, legjobb üveggel, nagy távolságra pontosan mutatók, darabja 60, 80 kr. 1 frt.

Angol ollók, legjobbak: egy **hurkoló olló** 15, 20 kr. 25, 30 kr; egy **szabász olló** 25, 30, 35, 40 kr. **legnagyobb.** 50, 60, 70 kr; egy **szabó-olló** 45, 65, 80 kr. 1 frt. 1,20; **papirvágó olló** 60, 80 kr. 1, 1.20, **lámpanyiró** petroleum lámpához 35 kr; ollólánez 20 kr.

Zsebbeli lámpák, az annyira kedvelt vakitó üveggel à 60, 70, 80 kr; négyszeres vakitóval 1, 1.20; könyvalakban összerakható 2 frt. 50, 4 frt; egy **mellényzseblámpa** 80 kr.

Fénykép keretek 1 drb. 4, 6, 10, 15 kr; finom 20, 30, 40 kr; legfinomabb 60, 80 kr; Cabinet alaku 50, 60, 80 kr. 1 frt. 1.20.

Kitünő angol borotvák (minden darab két évi jótállással árultatik) egy darab **Gladstone-Razor** 80 kr; **Prince of Wales-Razor** 1.20; Egész finom **General Napier-Razor** 1 60; Legfinomabb **Admiral-Razor** 2 frt; egy **Model-Razor,** legjobb kés a világon 3, 3.50. Minden darab szekrényben. Egy szekrény két legjobb minőségü borotvával 1.80; **Borotváló szelencze** fából vagy fémből 10 kr; **Borotváló ecset** 15, 20, 25, 30 kr; Egy **borotváló szappan** 15, 20 kr; egy **fenőbőr csavarral** 45, a nélkül 25 kr; **fenőbőrpép** 25 kr.

Nélkülözhetlen minden férfinak!

Borotváló pipere-szekrény finom, zárral, nagy tükörrel s következő az öltözethez szükséges tárgyakkal: 1 finom angol borotva, 1 borotváló ecset, 1 borotváló szappan, 1 fém borotváló szelencze, 1 fenő bőr és kő, egy pipere fésü, 1 fogkefe, 1 finom fogpép, 1 viasz-hajkenőcs, 1 drb. mósdó szappan, 1 tégely finom hajkenőcs, 1 üveg franczia hajolaj; ennek mind össze csak 2 frt. 80 kr. az ára.

Aczél-irótollak, 1 skatulya 144 drb. „Correspondenz"-tollal 30 kr; Kuhn-féle tollal 60, 80 kr. 1 frt; angol tollal 80 kr. 1, 1.20; egy tuczet toltartó 5, 10, 15, 20, 30, 40 kr.

Ecritoireok, elegáns csiszolt szekrénykék, belül elosztva, van bennök: toltartó, irón. dörzsölő gummi, 1 tuczet aczéltöll, 2 rud finom pecsétviasz, darabja csak 35 kr.

Vidéki t. lakosok, a kik Bécsből **akármit** meg akarnak rendelni, mindent megkaphatnak **Glattau N. párisi bazárjából.** Még a legkisebb megrendelés is szigoruan, pontosan és lelkiismeretesen elvégeztetik.

GLATTAU N. első párisi bazárja

Austria számára Bécsben, Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse 51, a Wallfischgasse szegletén, a Todesco-palotában.

10—24 **NB.** Elárusitók különös engedményt kapnak. (114)

Az államtól biztositott nagy

pénz-kisorsolás

kedvező esetben

100,000 pr. tallér

nyereményt tartalmaz, valamint **60,000, 40,000, 20,000, 16,000, 12,000, 10,000,** kettő à **8000, 6000,** négy à **4800, 4400,** öt à **4000,** öt à **3200,** hét à **2400,** huszonegy à **2000,** három à **1600,** harminczhat à **1200,** százkettő à **800,** kétszázhat à **400,** kétszázötvenhat à **200,** háromszázhetvenhat à **80,** és 27,950 à **40, 20** tallér sat.

E nagy és biztositott pénzkisorsolás huzása hivatalosan van megállapitva s már

a f. é. deczember 20-án

megtörténend. Erre, az összeg beküldése mellettt

1 egész ered. sorsjegy (nem igérvény) ára . . . 3 frt. 50

1 fél ered. sorsjegy (nem igérvény) ára . . . 1 frt. 75

1 negyed ered. sorsjegy (nem igérvény) ára . . . 1 frt. —

melyeket a legtávolabbi vidékekre is pontosan és titoktartással megküldök. Nyeremény összegek és nyeremény lajstromok az eldöntés után azonnal következnek.

Tessék tehát a szerencsétől különösen kegyelt 9—15 (324)

Hekscher Sigmond

bankházához

Hamburgban

mielőbb és bizalmasan fordulni.

12—12 (142)

Altesti sérvben szenvedőknek

Sturzenegger G. sérv-irja Herisauban, a Svájczban, kitünő hatása következtében, **altesti sérv-, anya-esetek, és aranyér- bajokban,** a legszámosabb elismerést aratta. Számos bizonyitvány tanusit **teljes gyógyulást még idült esetekben** is. Bérmentes megkeresésekre a használati utasitás ingyen küldetik meg. Kapható 3 frt. 20 kros tégelyben a feltalálónál magánál, valamint Formagyi F. „a Szüz Máriához" czimzett gyógyszertára által Pesten.

Fogfájást, bármily heves természetüt azonnal tartósan megszüntet a hires, és a fögyógyászati bizottság által elfogadott **Liton,** ha más szer nem használ. 36 és 60 kros üvegekben kapható Kolozsvártt Wolff János gyógyszertárában. 4—9 (30)

Felhivás az ujonnan megjelent innsbrucki (ugynev.) tiroli sorsjegyek vásárlására,

a melyek, mint alább bővebben ki van fejtve, **jobbak a készpénznél,** s **első** legközelebbi huzásuk már 1872 január 3-án fog történni.

Alólirt váltóiroda bátorkodik t. cz. magánvásárlóinak és üzletbarátainak jelenteni, hogy az **Innsbruck** országfővárosa által 1 millió osztr. ért. forintban kötött kölcsönt átvette, s ezért kéri, hogy erre vonatkozó megrendelések vagy kérdések csak is az alólirt váltóirodához intéztessenek.

Rövid előadása azon előnyöknek, a melyeket ezen kölcsön nyujt:

1. E kölcsön összesen csak 1 millió forintot tesz, s 40 év alatt 2.535,910 osztr. ért. forinttal fizettetik vissza.
2. Sorsjegyekre van osztva, a melyek mindegyikének legalább 30 frttal kell kisorsoltatnia, és
3. **évenként 4 huzásuk** van **30,000, 12,000, 10,000** sat. forint főnyereményekkel, továbbá
4. eltekintve attól, hogy Innsbruck országfővárosa vállalta el a fizetési kötelezettséget, a mely bizonnyal minden biztositékot nyujt, s ez országfőváros minden ingó és ingatlan, törvényesen 800,000 frtra becsült vagyonával, és minden őt illető adópótlékokkal és jövedékekkel kezeskedik: e sorsjegyek minden lehetőleg kivánható vagy gondolható biztositékkal birnak, s e tekintetben tehát minden más sorsjegygyel egyenlő arányban állnak.

Hogy alólirt váltóiroda t. cz. vásárlóinak bebizonyitsa, mily nézetben van e papir értéke és biztossága felől bekebelezendő tőke tekintetében, elhatárzá, e sorsjegyek egy részét azon czélból fönntartani, hogy kinyilatkoztathassa és magát kötelezze, miszerint minden efféle

1872 január 1-ig egyes darabját 30 o. é. ftjával nála vásárolt sorsjegyet

(ha a készlet addig tart) egy év alatt, vagy is 1873 január 1-ig bezárólag, teljes vételárban, azaz 30 frtjával fizetés gyanánt elfogad; a minek következtében az efféle sorsjegy vásárlója előbbször is **semmit se koczkáztat,** mert sorsjegyét egy év alatt bármikor teljes értékben fizetésül használhatja, továbbá pedig 4 huzásban **ingyen 30,000, 12,000, 10,000** sat. forint főnyereményekre játszik.

Ily sorsjegyeket, a visszaváltás kötelezettsége nélkül alólirt váltóiroda, mindig a napi árfolyam szerint, tehát jelenleg darabonként 26 o. ért. ftjával árul. Kaphatók e sorsjegyek továbbá Bécs és a tartományok majd minden váltóüzleteiben is napi árkelet szerint. Azonban, hogy e sorsjegyek megszerezhetését **mindenkinek** lehetővé tegye, alólirt váltóiroda továbbá még egy részét kiválasztá e sorsjegyeknek, a melyek darabját 30 havi csak 1 ftos részletfizetés mellett árulja, s ekkor vásárló az első 1 ftos részlet s a bélyeg megfizetése után már a legközelebbi huzásokban a fő- s általában minden nyereményre játszik. Ez esetben is kötelezi magát alólirt váltóiroda minden efféle részletfizetésre tőle vett sorsjegyet, az uto'só részlet lefizetése után 8 nap alatt, azon értékben visszaváltani, a melyet érte ő maga kapott. Alólirt váltóiroda, a midőn bátorkodik t. cz. vásárlóit a rendkivüli előnyökre figyelmeztetni, a melyek e sorsjegyek vásárlásával járnak, s őket a mielőbbi vásárlásra (hogy a kedvezményekben részesülhessenek, mert a visszavásárlásra szánt sorsjegyek valószinüleg rövid időn elkelnek) fölhivni, feltehetni hiszi, hogy alig lehet valaki (a ki általában ily sorsjegyekben részt vesz), a ki ne érezné magát indittatva egy vagy több efféle sorsjegyet venni, miután semmit se koczkáztat, 4 huzásban ingyen játszik, s e sorsjegyeket, mint fennebb emlitve van egy év alatt teljes vételárban fizetés gyanánt használhatja.

Szives külmegrendeléseknél tessék az illető összeget, s 30 krt 4 nyeremény-lajstromért az 1872 évre, a melyek bérmentesen küldetnek meg, ha ezek kivántatnak, alólirt váltóirodához bérmentesen beküldeni.

(325) 2—12

A cs. kir. szab. **bécsi keresk. bank váltóirodája,** ezelőtt **Sothen Ján. C. Bécsben,** Graben, 13. sz.

Megjelent és Demjén László

könyvkereskedésében Kolozsvártt és általa minden könyvárusnál kapható:

Kolozsvár története.

Első kötet.

Oklevéltárral. (I.) Ős- ó- és középkor. (513. Kr. e. — 1540. Kr. u.

Egy külön kötet világositó rajzokkal. (36 tábla.)

Irta **Jakab Elek.**

4—* **Ára 10 frt.** (327)

E mindez tekintetben nagy, epochalis munkát itt hosszasan dicsérgetni és ajánlani feleslegesnek tartom, csak annyit kivánok megjegyezni, hogy Kolozsvár város e munka kiadásával magának maradandó emléket emelt. Siessen tehát e város értelmes t. közönsége, e munkát pártfogása alá venni és terjeszteni, hogy a nagyszorgalmu és szaktudós iróba minél több kedvet öntsön e munka folytatására, melynek legérdekesebb része az ujabbkor története lesz. A ki megszerezte magának ezen 3 részből álló első kötetet, az bizonyára érdekkel fogja lapozgatni és benne buvárkodni, s a folytatását minden áron megszerezi magának.

Demjén László.

„Kronos"

nyugdíj- és életbiztositótársulat

PESTEN.

Alaptőke:

két millió forint o. é.

Iroda: Váczi-utcza, a „vastuskóhoz" I. emelet

A kik vezér-, fő-, vagy kerületi ügynökséget kivánnak vállalni, forduljanak ebbeli ajánlataikkal egyenesen az igazgatósághoz Pesten.

Van szerencsénk ezennel a nagyérdemü közönség tudomására hozni, hogy a magas magy. kir. kereskedelmi miniszterium folyó 1871. évi nov. 18-áról keltezett $^{11299}/_{71}$. számu engedélye alapján a

„KRONOS" nyugdíj- és életbiztositó-társulat

Pesten

üzleti tevékenységét a mai nappal megkezdette.

Dijszabályaink megállapitásánál kiterjeszkedtünk **az életbiztositás** terén eddigelé felmerült minden biztositási módozatra s alig létezik a gyakorlat terén üdvösnek bizonyult biztositási combinatió, melyet a legkedvezőbb feltételek mellett ne teljesithetnénk. — A biztositási módozatok sokszerüsége s a lehető **legjutányosabbra** szabott dijtételek mellett a dijak befizetését illetőleg mindennemü kedvezményekben részesitjük a biztositót és

két millió frt. alaptőkénkkel

megkivántató biztositékot nyujtunk elvállalandó kötelezettségeink teljesitése iránt.

Pest, 1871. november 15.

3—10 (336) **Az igazgatóság.**

Ny. Gámán János örököseinél Kolozsvártt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.